

Bezinning 622: Bent U de Christus?

Marcus 14,53-65 = fragment passiezondag B-jaar

Het Woord

Jezus werd meegevoerd naar het huis van de hogepriester om te worden voorgeleid, en alle hogepriesters, oudsten en schriftgeleerden kwamen daar bijeen. Petrus volgde Hem op een afstand tot op de binnenplaats van het huis van de hogepriester, waar hij tussen de knechten ging zitten en zich warmde aan het vuur. De hogepriester en het hele Sanhedrin probeerden iemand een getuigenverklaring tegen Jezus te laten afleggen op grond waarvan ze Hem ter dood konden veroordelen, maar dat lukte hun niet. Want hoewel veel mensen een valse verklaring aflegden, waren hun getuigenissen niet eensluidend. Toen kwamen er een paar met de volgende valse verklaring: 'We hebben Hem horen zeggen: "Ik zal die door mensenhanden gemaakte tempel afbreken en in drie dagen een andere opbouwen die niet door mensenhanden gemaakt is."' Maar ook op dit punt waren de getuigenverklaringen niet afdoende. De hogepriester stond op en vroeg Jezus: 'Waarom antwoordt U niet? U hoort toch wat deze getuigen zeggen?' Maar Hij bleef zwijgen en antwoordde niet. Toen vroeg de hogepriester Hem: 'Bent U de Messias, de Zoon van de Gezegende?' Jezus zei: 'Dat ben Ik, en u zult de Mensenzoon aan de rechterhand van de Machtige zien zitten en Hem zien komen op de wolken van de hemel.' De hogepriester scheurde zijn kleren en zei: 'Waarvoor hebben we nog getuigen nodig? U hebt de godslastering gehoord. Wat is uw oordeel?' Allen oordeelden dat Hij schuldig was en de doodstraf verdiende. Toen begonnen sommigen Hem te bespuwen. Ze blinddoekten Hem en sloegen Hem in het gezicht en zeiden tegen Hem: 'Profeteer nu maar!' en ook de dienaren onthaalden Hem op vuistslagen.

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

Het is weinig waarschijnlijk dat het Sanhedrin tijdens de nacht samenkomt. Zeker niet in het paleis van de hogepriester want het Sanhedrin zetelt in een daartoe bestemde ruimte in het tempelcomplex. Marcus wil met deze tekst vooral twee zaken bereiken. Hij wil eindelijk de diepste identiteit van Jezus scherp verwoorden en hij wil zeggen wie volgens hem verantwoordelijk is voor de dood van Jezus.

Maar hij spreekt dus over het Sanhedrin, het hoogste joodse rechtsapparaat. Het is een indrukwekkende groep: 71 personen. Een hogepriester is er de voorzitter van. Maar ook de andere hogepriesters zetelen, samen met de oudsten en de schriftgeleerden. De eerste twee groepen maken de adel uit: de priesterlijke aristocratie en de lekenadel. De schriftgeleerden kwamen uit

alle lagen van de bevolking. Het waren meestal farizeeën. En dit alles voor een enkele man, die ze eigenlijk al veroordeeld hebben. Daarom is dit een gerechtsparodie, een schijnproces.

Het woord 'getuigen' valt zevenmaal. Ja, er zijn dus getuigen, zoals het hoort tijdens een goed proces. Maar er wordt wel meerdere malen gezegd dat de getuigenissen elkaar tegenspreken. Daarmee komt men dus geen stap verder. De hogepriester ondervraagt Jezus dan, om als Sanhedrin zelf getuigen te zijn van een negatieve uitspraak. Hij vraagt aan Jezus: 'Bent U de Christus?' (Messias, Gezalfde). Het is de eerste keer in het Marcusevangelie dat Jezus daar 'ja' op antwoordt. Tot hier speelde het fameuze messiasgeheim: niemand mocht het vertellen om niet misbegrepen te worden. Maar nu staat Hij voor zijn rechters en kan Hij open en duidelijk zeggen dat Hij de Messias is.

Hij is er de machteloze Messias, en niet de messias-superheld zoals zijn ondervrager dat begrijpt. Om alle misverstand uit de wereld te helpen, voegt Jezus er daarom iets aan toe. Hij is Messias als Mensenzoon. Hij zal op het einde van de tijd als Rechter en Redder zetelen. En dus niet nu ingrijpen in het historisch, politiek, religieus en maatschappelijk gebeuren.

Natuurlijk vinden de drie groepen van het Sanhedrin elkaar, terwijl ze anders wel eens vaker verdeeld zijn. Ze verklaren Jezus unaniem schuldig en vinden dat Jezus gedood moet worden. Inderdaad, op godslastering stond de doodstraf (Leviticus 24,16).

Het Woord in mijn leven

Wat is mijn antwoord op de vraag: 'Wie is Jezus (voor mij)?' Is mijn Jezusbeeld conform met de evangeliën? Hoe getuig ik voor/tegen mensen? Voor/tegen Jezus? Kan ik in een groep een afwijkende mening verdedigen?

Bidden met het Woord

Heer Jezus,
U bent de Lijdende Dienaar
die zwijgt en niet antwoordt
op valse beschuldigingen.
Maar U openbaart zichzelf
om openlijk te zeggen
waartoe de Vader U zendt.
Ook al kost U dat het leven.
We vertrouwen ons aan U toe,
aan U, onze Heer en God,
Messias en Mensenzoon.
Wees barmhartig en mild
voor alle mensen, ook voor ons.
Geef dat het goede overwint
en Uw Rijk steeds meer groeit,
door lijden en dood heen. Amen.

© Eric Haelvoet 2017